

Nuptiæ secundæ. Parum honestè loquitur Imperator de secundis nuptiis, si mater secundis nuptiis jam functata est, l. 3. s. 1. C. de secund. nupt. idem facit Chrysostomus homil. 2. omnes, inquit, sciatis, secundas nuptias, quamvis contrahere legibus non prohibeantur soluti, multis tamen vituperiis esse obnoxias, & D. Ambrosius asserit, primas nuptias sub Dei benedictione celebrari, secundas vero & tertias esse permissas, sed absque gloria & benedictione: causæ odii in secundas nuptias sunt sequentes, (1) quia secundæ nuptiæ intemperantiam & libidinem præ se ferunt, (2) quia mulier bis nubens prioris mariti memoriam extinguere, cumque non sincerè ac constanter amasse videtur, & (3) mulier superinducto vitrico liberos prioris matrimonii negligere præsumitur, cuius salutem & amorem liberorum saluti & amori longè præfert: indè etiam querelæ inofficiosi testamenti nasci solent, quando parentes novocalibus delinimentis & instigationibus corrupti, contra proprium suum sanguinem, hoc est, liberos prioris matrimonii impiè condunt testamentum, l. 4. de inoffic. testam. Quantum secundæ nuptiæ liberis prioris matrimonii sæpè noceant, norunt illi, quorum parentes ad secunda vota transierunt.

Nuptias non concubitus, sed consensus facit, l. 80. ff. de R. J. quia illæ in contrahentium consensu essentialiter consistunt. Ob id asserit Ictus Ulpianus & Canones, quod non coitus & defloratio virginitatis matrimonium efficiat, sed maritalis affectio, l. 32. s. 13. ff. de donat. inter. vir. & uxorem, caus. 27. q. 2. c. 5. cum iniciatur, inquiunt, conjugium, tunc conjugii nomen adsciscitur, non enim defloratio virginitatis facit conjugium, sed pactio conjugalis &c.

Obedientia subditorum. Regibus & Principibus tenentur omnes subditi venerationem, fidelitatem, & obedientiam præstare. Ast si quid forsan contra jus Divinum subditis severè injungant, id non tenentur facere, caus. 11. q. 3. can. 101. Ratio est, quia plus Deo ceu Regi omnium summo, quam hominibus est obedendum, quoties hi duo contraria jubent; in tali atroci casu dicas, clementissime Domine, excuses tergiversationem meam; tu carcerem & mortem minaris, si jussi tuo severo non paream; verum Deus, si jussum tuum adimplevero, mibi minatur infernum, & mortem æternam &c. quis ergo mortalium, si micam conscientiæ habue-